

MÜLKİ MÜDAFİƏ ÜZRƏ MÜHƏNDİS VƏZİFƏSİ ÜZRƏ MÖVZULAR**1. "Mülki müdafiə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu****2. Mülki müdafiə üzrə:**

Fövqəladə hallarda əhalinin, ərazinin və iqtisadiyyatın mühafizəsinin konsepsiyası;

Fövqəladə hadisələrin təsnifatı;

Təbii və texnogen xarakterli fəvqəladə hadisələr və onların xarakteristikası;

Respublika ərazisində ehtimal olunan sülh mənşəli fəvqəladə hadisələr;

Hərbi mənşəli fəvqəladə hadisələr;

Nüvə mənşəli fəvqəladə hadisələr, onun zədələyici amilləri;

Bakterioloji silah, onun təsirli xüsusiyyətləri;

Mülki müdafiə, onun prinsip və vəzifələri;

Mülki müdafiə xidmətləri, qüvvələri, onların təyinatı;

Fövqəladə hadisələr zamanı əhalinin xəbərdar edilməsi;

Radiasiya şəraiti, onun qiymətləndirilməsi;

Kimyəvi şəraiti, onun qiymətləndirilməsi;

Bakterioloji şəraiti, onun qiymətləndirilməsi;

Sülh və müharibə dövrlərində kəşfiyyatın təşkili və aparılması;

İonlaşdırıcı şüaların aşkar edilməsi və ölçülməsi üsulları;

Fövqəladə hallarda əhalinin mühafizəsinin əsas prinsipləri və üsulları;

Müdafiə qurğularının təyinatı, növləri və təsnifatı;

Sığınacaq, radiasiya əleyhinə daldanacaq və sadə daldanacaqlar, onların mühafizə etmə funksiyaları, növləri və xüsusiyyətləri;

Köçürülmə, onun mahiyyəti aparılması qaydaları;

Fərdi mühafizə vasitələri, onların növləri, istifadə qaydaları;

Fövqəladə hadisələr zamanı obyektlərin iş fəaliyyəti, mühafizə rejimləri;

Fövqəladə hallarda obyektlərin işinin dayanıqlılığı;

Fövqəladə hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkili, cəlb edilən qüvvə və vasitələr;

Müxtəlif qəza və fəlakətlər zamanı xilasetmə işlərinin aparılmasının təşkili, metodları;

İdarəetmə məntəqələri, onların növləri;

Mülki müdafiə üzrə tədris, onun təşkili və aparılması;

Təlim və məşqlər, onların keçirilmə metodları.

3. Nazirlər Kabinetinin sahə üzrə qərar və sərəncamları üzrə:

Mülki müdafiənin təşkil edilmə prinsipləri;

Mülki müdafiə tədbirlərinin planlaşdırılması və keçirilməsi;

Mülki müdafiə əmlakı;

Mülki müdafiə tədbirlərinin təşkili və həyata keçirilməsi;

Mülki müdafiə üzrə Azərbaycan Respublikası ərazisinin zonalara, şəhərlərin qruplara və təsərrüfat obyektlərinin dərəcələrə bölünməsi;

Mülki müdafiənin əməli məşğələləri, təlim və məşqlər;

Obyektlərin rəhbər, komandir-rəis heyətinin, mülki müdafiə qüvvələrinin və mülki müdafiə mütəxəssislərin hazırlanması;

İşçilərə və işləməyən əhaliyə Mülki müdafiə biliklərinin öyrədilməsi;

Rəhbər, komandir-rəis heyətinin, mülki müdafiə qüvvələrinin və mülki müdafiə mütəxəssislərin mülki müdafiə kurslarında hazırlanması;

Fövqəladə hadisələrin qarşısının alınması və belə hallarda fəaliyyət;

Fövqəladə hallar komissiyaları, onların vəzifə və funksiyaları, hüquqları, komissiyanın işinin təşkili;

Radiasiya təhlükəsizliyi;

Müşahidə laboratoriya nəzarət şəbəkələrinə daxil olan laboratoriyalar, onların funksiyaları.

4.Fövqəladə Hallar Nazirliyinin sahə üzrə təlimatları:

Mülki müdafiə planlarının tərtib edilməsi qaydaları, plana əlavələr

İllik Mülki müdafiə tədbirlər planları;

Mülki müdafiə məşq və təlimlərin keçirilməsi, metodları, imitasiya qaydaları, mərhələlər;

Mülki müdafiə hazırlığı, tədris və əməli məşqlərin, normativlərin keçirilməsi;

Mülki müdafiə əmlakının laboratoriya sınağından keçirilmə qaydaları;

Mülki müdafiə üzrə idarəetmə orqanları, Mülki müdafiə qərargahlarının yaradılması və fəaliyyəti;

Kimya, tibbi, mühəndis hazırlığı;

Aylıq və illik hesabatların təqdim metodları;

Əməliyyat tədbirləri, qərargahlarda birgə fəaliyyət.

5.Yanğından mühafizə və tibbi yardım üzrə:

Yanğınlar zamanı fəaliyyət, ilkin yanğınsöndürmə vasitələrindən istifadə;

Xəsarət alanlara ilkin –həkiməqədər yardım göstərilmə qaydaları.

ƏDƏBİYYAT:

- 1."Mülki müdafiə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu", № 420-IQ 30.12.1997-ci il
- 2."Yanğın təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu", № 313-IQ 10.06.1997-ci il
- 3."Fövqəladə halların qarşısının alınması və belə hallarda fəaliyyət üzrə Azərbaycan Dövlət Sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 30 aprel 1992-ci il tarixli 239 sayılı qərarı
4. "Sülh və müharibə dövrlərindəki fəvqəladə hallarda Azərbaycan Respublikasında əhalinin köçürülməsi haqqında əsasnamə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 6 avqust 1993-cü il tarixli 438 sayılı qərarı
- 5."Azərbaycan Respublikası ərazisində radiasiya təhlükəsizliyinə nəzarəti gücləndirmək tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 11 iyul 1997-ci il tarixli 76 sayılı qərarı
- 6."Mülki müdafiənin təmin edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 sentyabr 1998-ci il tarixli 193 sayılı qərarı
- 7."Fövqəladə halların qarşısının alınması və belə hallarda fəaliyyət üzrə Azərbaycan Dövlət Sisteminin Müşahidə və Laboratoriya Nəzarəti Şəbəkəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 28 iyul 1993-cü il tarixli 409 sayılı qərarı
- 8.H.Aliyev.Radiasiya kimyəvi şəraitin proqnozlaşdırılması və qiymətləndirilməsi. Bakı-2003
- 9.H.Ocaqov.Mülki müdafiə. Bakı,2000
- 10.H.Ocaqov.Fövqəladə hallarda həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi.Bakı,2010
11. H.Ocaqov.Fövqəladə halların nəticələrinə qarşı qaldırılması. Bakı,2009
- 12.T.Feyzullayev, S.Ələkbərova, F.Məmmədova. Mülki müdafiənin və tibbi biliklərin əsasları. Bakı,2006
- 13.Ə.Abbasov.Əməyin mühafizəsi və elektrik təhlükəsizliyi.Sumqayıt,2014

1. Mülki müdafiə işlərinə gündəlik rəhbərlik kimlər tərəfindən təşkil edilib həyata keçirilir?

- A) Fövqəladə Hallar Komissiyası
- B) Mülki müdafiə qərargahı
- C) Mülki müdafiə rəhbəri
- D) Mülki müdafiə mühəndisi
- E) Mülki müdafiə qərargahı, Mülki müdafiə işçisi

2. Mühafizə üsulları hansılardır?

- A) Köçürmə (təxliyə), kollektiv mühafizə qurğularında mühafizə və fərdi mühafizə vasitələrindən istifadə
- B) Köçürmə (təxliyə), kollektiv mühafizə qurğularında mühafizə
- C) Köçürmə (təxliyə) və fərdi mühafizə vasitələrindən istifadə
- D) Kollektiv mühafizə qurğularında mühafizə və fərdi mühafizə vasitələrindən istifadə
- E) Köçürmə (təxliyə), kollektiv mühafizə qurğularında mühafizə və əleyhqazlardan istifadə

3. Nəticələrin miqyasına görə Fövqəladə hadisələr necə təsnif olunur?

- A) Texnogen, təbii, obyekt miqyaslı, yerli, regional və qlobal fövqəladə hadisələr
- B) Respublika miqyaslı, yerli, regional və qlobal fövqəladə hadisələr
- C) Lokal, obyekt miqyaslı, yerli, regional və qlobal fövqəladə hadisələr
- D) Ölkə miqyaslı, lokal, obyekt miqyaslı, yerli, regional
- E) Şəhər miqyaslı, obyekt miqyaslı, yerli, regional

4. Zərbə dalğasından mühafizə vasitələri hansılardır?

- A) Sığınacaqlar, daldanacaqlar, bina və qurğular
- B) Texniki qurğular, daldanacaqlar, zirzəmilər
- C) Sığınacaqlar, daldanacaqlar, binalar
- D) Sığınacaqlar, daldanacaqlar, zirzəmilər
- E) Sığınacaqlar, daldanacaqlar, zirzəmilər, mühəndis qurğuları

5. Kimyəvi zəhərlənmiş texnika və avadanlıq təlimdə hansı təmizləmə təsirinə məruz qalmalıdır?

- A) Dezinfeksiya
- B) Dezaktivasiya
- C) Deqazasiya
- D) Sanitar təmizləmə
- E) Deratasiya